

VÁLASZADÓ

2014/1. JANUÁR

Juttatás lakáshitel törlesztésére

Újabb módosítás előtt az áfatörvény?

Így változik a társasági adó 2014-ben

Közterhek megbízási szerződésnél

Kérdések és válaszok

ADÓ
2014

1

Tisztelt Olvasó!

Minden évben új adókihívásokkal néznek szembe a könyvelők, cégvezetők, magánszemélyként, egyéni vagy társas vállalkozóként adózó polgárok. Ilyen lesz a 2014-es esztendő is, bár kétségtelen, hogy a közterhek mostani módosításainak többsége előnyös számukra. A változásokról már korábbi kiadványainkban is beszámoltunk, decemberben megjelent cikkeink jelentős része az év végi teendőkkel foglalkozott, de több olyan írásunk is volt, amely a 2014-től hatályba lépő új és módosított szabályokkal foglalkozott. A mostani Válaszadóban ezekből is szemezgettünk.

Fontos változtatás például, hogy a cégek cafetéria-rendszerükkel is segíthetik lakáshitelt törlesztő munkavállalóikat. Nem árt tudni azt sem, hogy hiába módosította a parlament az áfatörvény termékexportra vonatkozó szabályait, az Európai Bíróság minap hozott ítélete alighanem újabb változtatásra kötelezi majd a törvényhozást.

S bár a nyugdíjba menetel előírásai alapvetően nem változtak, a téma kedveltsége – és meghatározott szabályok fokozatos életbe lépése – miatt ezúttal részletes összefoglalót közlünk arról, hogy milyen feltételekkel válik 2014-ben valaki nyugdíjogosulttá.

Az év utolsó hónapjában több cikkünk is beszámolt a HVG–Nexon közös adókonferenciájáról; az egyik – a mostani Válaszadóban is közölt – írás a társasági adó legfontosabb változásait foglalta össze. Ebből – egyebek között – megtudhatják, hogy 2014-től mi minősül nem jelentős összegű hibának, ami egyik peremfeltétele lehet annak, hogy az adózó ellenőrzés nélkül korrekciót hajtson végre.

Egy másik írásunkban felhívjuk Olvasóink figyelmét azokra a lehetőségekre, amelyekkel – meghatározott illetékügyekben – vissza lehet szerezni némi pénzt az adóhatóságtól.

2014 egyik újdonsága – a korábban már több cikkben részletezett családi járulékkedvezmény mellett – a gyed extra, azaz a szülő munkavállalásának gyed mellett lehetősége tétele a gyermek egyéves kora után. Januártól meghatározott feltételek mellett felsőfokú oktatási intézmények hallgatói is jogosultak lesznek gyedre – mindezekről a mostani Válaszadóban is beszámolunk.

Örökzöld téma a megbízási szerződés és az ezzel járó közterhek, az ilyen jogviszony kezeléséhez szakértőnk ezúttal is hasznos tippeket adott népszerű Kérdések és válaszok rovatunkban. Ugyanitt egy másik válasz az EU-n belüli partnerrel kötött szerződésekhez ad tanácsot – az általános forgalmi adó vonatkozásában. Haszonnal forgathatják kiadványokat azok is, akik éppenséggel a helyesbítő számlával kapcsolatos előírásokra vagy a falusi vendéglátás adózási szabályaira voltak kíváncsiak.

Ajándék a cégtől: így lehet kifizetni 2014-től a dolgozó lakáshitelt

A személyi jövedelemadóról (szja) szóló törvény 2014-től hatályba lépő módosításainak egyike az adómentesen adható lakáscélú támogatási célok körébe vonta a lakáscélú felhasználásra hitelintézetől vagy korábbi munkáltatótól felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez nyújtott támogatást is. A munkáltatók, munkavál-

lálók akár cafetéria-juttatásként is számolhatnak ezzel a lehetőséggel. Cikkünkben bemutatjuk, mit jelent ez pontosan.

A lakás építéséhez, vásárlásához, bővítéséhez, korszerűsítéséhez hitelintézetől felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez nyújtott munkáltatói kölcsön elengedett összege már eddig is adómentes volt, és ez továbbra sem változik. Ám januártól a folyamat lényegesen leegyszerűsödik, ugyanis nem kell a munkáltatói kölcsönt közbeiktatni és azt utóbb elengedni. Az szja-törvény 1. számú

mellékletének módosított 2.7. alpontja szerint az adómentesség a lakáscélú felhasználásra hitelintézetől vagy korábbi munkáltatótól felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez nyújtott támogatásra közvetlenül is kiterjed.

Az adómentesség feltételei nem változtak

A munkavállalónak lakáscélú felhasználásra nyújtott vissza nem térítendő támogatás adómentessége adóévenként olyan összegre érvényesíthető, amely (több munkáltató esetén is) a folyósítás évét megelőző négy évben ilyenként folyósított összegekkel együtt nem több 5 millió forintnál és nem haladja meg a lakás vételárának vagy a teljes építési költségének 30 százalékát. További feltétel, hogy a lakás megfelelően a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) kormányrendeletben meghatározott méltányolható lakásigénynek.

Változatlanul lakáscélú felhasználásnak minősül:

- a belföldön fekvő lakás tulajdonjogának és a lakáshoz kapcsolódó földhasználati jognak adásvétel vagy más visszterhes szerződés keretében történő megszerzése (ideértve a lakás zártvégű lízingbe vételét is),
- a belföldön fekvő lakás építése, építtetése,
- a belföldön fekvő lakás alapterületének legalább egy lakószobával történő bővítését eredményező növelése,
- a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendelet szerint meghatározott korszerűsítés.

Az adómentesség csak a támogatóval munkaviszonyban állókat illeti meg (tehát például a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagját nem). A támogatást hitelintézet útján, illetve a költségvetési intézmények esetében a Magyar Államkincstár útján kell folyósítani.

A törlesztési támogatás tehát csak akkor lehet adómentes, ha az előzők szerinti összes feltételnek megfelel, vagyis – az egyéb feltételek fennállása mellett – akkor, ha egyértelmű, hogy a támogatással kiváltott bankhitel felhasználása lakáscélra történt.

Felmerül a kérdés, hogy ezt hogyan kell értelmezni a bankok által „szabad felhasználású” elnevezéssel, de ténylegesen lakáscélra folyósított hitelek esetében.

Az NGM-től kapott tájékoztatás szerint, amennyiben igazolható egyrészt az, hogy a magánszemély már a hitel igénylésekor is lakáscélú felhasználási célt jelölt meg (a hitelcél megjelölését a hitelintézet szabad felhasználású kölcsön esetében is kéri), másrészt a hitel összegét ténylegesen (igazoltan) ►

is a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) kormányrendelet szerinti célok valamelyikére használta fel, a munkáltató által a hitel visszafizetéséhez adott vissza nem térítendő támogatásra (a vételár vagy a teljes építési költség 30 százalékaig) alkalmazható az szja-törvény 1. számú melléklet 2.7. alpontjának rendelkezése.

Fontos tudnivaló továbbá, hogy az adómentes törlesztési támogatás folyósításának – ha egyebekben az összes feltétel teljesül – nincs időbeli korlátja. Ez abból következik, hogy az 5 millió forintos folyósítási korlátot minden évben az előző négy évben folyósított összegek figyelembe vételével „gördülően” kell kiszámítani (vagyis az adott évi folyósítást megelőző ötödik évi folyósítás már nem számít). Természetesen bármennyig is tart a folyósítás, összességében csak a vételár vagy a teljes építési költség 30 százaléka meg nem haladó támogatás lehet adómentes.

Ha például egy háromgyermekes család a budapesti négyszobás lakását 24 millió forintért vásárolta (ez megfelel a méltányolható lakásigénynek), és az ehhez felvett bankhiteltartozása 10 millió forint, e hitel törlesztéséhez a munkáltató 7 éven át 1-1 millió, a nyolcadik évben 200 ezer forint támogatást adhat adómentesen (a vételár 30 százaléka 7,2 millió forint).

Érdemes megjegyezni, hogy a támogatás cafetéria-juttatásként is adható, de ez nem kötelező. A munkáltató személyre szólóan – akár egyéb cafetéria-juttatások mellett is – dönthet a támogatás odaítéléséről.

Surányi Imréné

Újabb pofon Brüsszeltől! Felemás a magyar áfatörvény-módosítás?

Változnak január elsejétől az áfamentes termékexportra vonatkozó szabályok. A módosítás lényege, hogy ha a teljesítést követő 90 napon túl hagyja el a termék az országot, de 360 napon belül megtörténik a kiléptetés, akkor az adóköteles számlát utólag adómentesre lehet módosítani. A vállalkozások számára kedvező változás ellenére továbbra is kérdéses, hogy a vonatkozó szabályok mennyiben felelnek meg az európai uniós előírásoknak.

Szokták mondani, ha egy ügy 30 napon belül nem intéződik el magától, akkor azzal már nem is érdemes foglalkozni. Nem így van ez a harmadik országba irányuló termékértékesítésekkel. Ezek csak akkor lehetnek áfamentesek, ha a termékek harmadik ország

területére történő kiléptetése legfeljebb 90 napon belül megtörténik (áfatörvény 98. §). Ha mégsem történik meg a kiléptetés, és az értékesítő nem rendelkezik kiléptetési okmánnyal, korrigálnia kell az adómentesen kiállított számláját, s az áfát pótlólag, önellenőrzésen keresztül rendeznie kell a költséget felé.

90 nap nagy idő, ám sok, jelentős nemzetközi forgalmat bonyolító vállalkozásnak ez mégsem elegendő. Különösen akkor, ha a kiviteli vámeljárást végző kiléptető vámhivatal valamelyik másik tagállamban található, illetve, ha a fuvarozást, kiléptetést nem az értékesítő fél vagy megbízottja végzi.

Ezt a problémát igyekszik megoldani 2014. január 1-jétől a termékexport adómentességének szabályait kiegészítő rendelkezés. A termékexportoz kapcsolódó adómentesség feltételeit az áfatörvény 98. §-a szabályozza. Az egyik feltétel az, hogy a terméknek az Európai Közösség területét (nem csak Magyarország területét) az értékesítés teljesítésekor, de legfeljebb a teljesítés napját követő 90 napon belül el kell hagynia.

A törvényváltozás következtében az áfatörvény 98. §-a kiegészül egy új, 5. bekezdéssel. Ennek értelmében főszabályként a 90 napon belüli kiléptetés továbbra is feltétele marad az adómentességnek, viszont ha 90 napon túl lép ki a termék, de a teljesítéstől számított 360 napon benne van a kiléptetés, akkor utólag az adóköteles számla adómentessé módosítható, és ily módon a befizetett adó csökkenthető.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha az adóalany azt feltételezi, hogy a termék 90 napon belül harmadik országba kerül, adómentesen állíthatja ki a számlát a vevő felé. Ha a kiléptetés mégsem történik meg 90 napon belül, az új szabályok szerint is korrigálnia kell a számláját áfásra, sőt, önellenőrizni is kell. Ha 360 napon belül mégis megtörténik a termék kiléptetése, akkor az adóköteles számlát még egyszer lehet helyesbíteni, immáron adómentessé tenni, és így csökkenteni a fizetendő adót. Ez utóbbi helyesbítés miatt már nem kell önellenőrizni. A fizetendő adó csökkentésének feltétele az ügylet teljesítését tanúsító számla megfelelő módosítása, és a kiléptetési vámhatóság igazolás megléte.

Ugyan az adózók javára módosult a szabályozás, mégis lehetnek fenntartások annak EU-konformitásával.

Az Európai Bíróság ítéletet hirdetett egy eddig kevés visszhangot kapott magyar áfaügyben (C-563/12 BVD Hungary). Egy konzervatív nemzetközi nagykereskedelmével foglalkozó vállalkozás az uniós területén kívülre is szállított termékeket, amely ügylete-

ket az áfabevallásaiban akkor is adómentes exportértékesítésnek tekintette, ha a közösség területéről való kiléptetésre a magyar áfatörvényben előírt 90 napos határidő letelével került sor. Az említett szabálytalanság miatt a magyar adóhatóság adóhiányt állapított meg a vállalkozásnál, és adóbírságot, illetve késedelmi pótlékot szabott ki rá. A cég azonban vitatta az adóhatóság határozatát, arra hivatkozva, hogy a termékek később ténylegesen elhagyták a közösség területét, ezért a vele szemben alkalmazott szankciókat túlzottan aránytalannak, és a közösségi hozzáadottérték-adóra vonatkozó szabályokkal ellentétesnek tartotta.

Az ügyben eljáró Kúria az Európai Bírósághoz fordult egyebek mellett abban a kérdésben, hogy az exportra szánt termék az uniós területén kívülre való kiszállításának meghatározott határidőn belül meg kell-e történnie ahhoz, hogy az adómentes termékértékesítésnek minősülhessen.

Az Európai Bíróság ítéletében rögzítette, hogy a 2006/112/EK irányelvvel ellentétes, ha a nemzeti szabályozás olyan feltételt ír elő, amely szerint az exportra szánt terméknek meghatározott határidőn belül el kell hagynia az uniós területét az export-adómentesség alkalmazhatóságához. Ugyanakkor azt is kinyilvánította, hogy az adócsalás, az adóelkerülés, illetve más visszaélések elleni küzdelem érdekében a tagállamok meghatározhatnak ésszerű kiviteli határidőt annak ellenőrzése érdekében, hogy az exportértékesítés tárgyát képező termék ténylegesen elhagyta-e az uniót. Ha viszont a kitűzött határidő anyagi jogi jogvesztő határidő, amely nem teszi lehetővé az adóalany számára, hogy az adómentesség érdekében bizonyítsa a kiléptetési feltételnek a határidő lejártát követően történő teljesítését, és amely nem biztosítja az adóalany számára a már megfizetett hozzáadottérték-adó visszatérítéséhez való jogot, az túllép az említett cél eléréséhez szükséges mértéken.

Látható tehát, hogy a vonatkozó szabály kedvezőbb irányú módosítását nem igazán a jogalkotó jó szándéka, sokkal inkább a hazai szabályozás közösségi jogba való ütközése indukálta. Ugyanakkor kimondható az is, hogy ha az új, 360 napos kiviteli határidő mellett mégis előfordulna, hogy az adózó csak e határidőn túl tudja a kivittelt megvalósítani, és igazolni a kiléptetést, ugyanúgy közösségi jogba ütközne, ha az adózók az időközben megfizetett áfát nem kaphatnák vissza. Mert az új, 360 napos kiviteli határidővel összefüggő hazai szabályozás nem teszi ezt lehetővé továbbra sem.

Bartha Katalin
okleveles adószakértő ►

Ők mehetnek nyugdíjba 2014-ben

Az Országgyűlés még 2009-ben döntött arról, hogy az öregségi nyugdíjkorhatárt a 62. életévről – az 1952-es születési évjáráttal kezdődően az 1957-es korosztállyal kitlejedve – fokozatosan a 65. életévre emeli. E szabály alapján összefoglaltuk, hogy kik mehetnek nyugdíjba 2014-ben.

Az egyes születési évjáratok szerinti öregségi nyugdíjkorhatár jelenleg a következő:

- az 1952. január 1-je előtt születetteknek a betöltött 62. életév,
- az 1952-ben születetteknek a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- az 1953-ban születetteknek a betöltött 63. életév,
- az 1954-ben születetteknek a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- az 1955-ben születetteknek a betöltött 64. életév,
- az 1956-ban születetteknek a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- az 1957-ben vagy azt követően születetteknek a betöltött 65. életév.

2012. január 1-jétől a parlament megszüntette azokat az öregségi típusú nyugdíjakat, amelyeket a nyugdíjkorhatár előtt különböző korhatárkedvezményekkel lehetett igénybe venni (nevezetesen: előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, korekedvezményes nyugdíj, bányásznyugdíj, korengedményes nyugdíj, „művészek” nyugdíja, „országgyűlési képviselők” nyugdíja, „polgármesterek” nyugdíja, Európai Parlament magyarországi képviselőinek nyugdíja, valamint a szolgálati nyugdíj).

Helyettük bevezettek két szociális, jövedelempótló juttatást, a korhatár előtti ellátást és a szolgálati járandóságot.

Ezáltal öregségi nyugdíj csak az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött biztosítottak jár, a korhatár előtti ellátások viszont semmilyen tekintetben nem minősülnek nyugdíjnak.

Az említett időponttól a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben saját jogú nyugellátásnak már csak a következő ellátások minősülnek:

- öregségi teljes nyugdíj

(Erre az jogosult, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, legalább 20 év szolgálati időt szerzett, és biztosítással járó jogviszonyban sem belföldön – sem külföldön nem áll.)

- öregségi résznyugdíj

(Erre az jogosult, aki 20 év szolgálati idővel nem rendelkezik, de legalább 15 év szol-

gálati időt szerzett, a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és biztosítással járó jogviszonyban sem belföldön, sem külföldön nem áll.)

■ nők életkortól független öregségi nyugdíja (Erre életkorától függetlenül az a nő lehet jogosult, aki legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkezik, és azon a napon, melytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll.)

A nyugdíjjogosultság kulcsfogalma a jogosultsági idő.

A nők kedvezményes nyugdíjának megállapításánál jogosultsági időnek kizárólag a keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszony nyál, valamint

terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő minősül.

2014-ben öregségi nyugdíjra szerezhetnek jogosultságot;

– az 1952. I. félévben születettek,

(Az 1952-ben születettek öregségi nyugdíjkorhatára – nemtől függetlenül – a 62. életév betöltését követő 183. nap – így 2014. II. félévben csak a korosztály I. félévben születettjei szerezhetnek jogosultságot. Természetesen a jogosultságnak további feltételei vannak, nevezetesen az öregségi teljes nyugdíjhoz legalább 20 év szolgálati idő szükséges – résznyugdíjhoz elégséges 15 év –, továbbá elengedhetetlen a biztosítással járó jogviszony megszüntetése belföldön és külföldön egyaránt.)

– életkortól függetlenül az a nő, aki rendelkezik legalább 40 év jogosultsági idővel (nem azonos a szolgálati idővel),

(Ez a kedvezmény azt jelenti, hogy például egy 1957-ben született nő, akinek az öregségi nyugdíjkorhatára a betöltött 65. életév (2022.), amennyiben 2014. év folyamán megszerzi a 40 év jogosultsági időt, 57 éves korában – nyolc évvel az öregségi nyugdíjkorhatárának elérése előtt – öregségi teljes nyugdíjra szerezhet jogosultságot. Természetesen ebben az esetben is további feltétel a biztosítási jogviszony megszüntetésének kötelezettsége.)

– meg kell említeni még az úgynevezett szerzett jog védelme alapján érvényesített öregségi nyugdíjjogosultságot.

(Azaz a betöltött öregségi nyugdíjkorhatár és a megszerzett előírt szolgálati idő olyan eseteit, amikor az érintett nem ment nyugdíjba. Ha például egy férfi, aki 1951-ben

született, öregségi nyugdíjkorhatára a betöltött 62. életév (2013. év), rendelkezik a szükséges szolgálati idővel, azonban a jubileumi jutalom megszerzése érdekében jogviszonyát csak 2014. évben szünteti meg, nyugdíjjogosultságát említett időponttól érvényesítheti.)

Molnár László

AJÁNLÓK:

„Nem jelentős összegű hiba” és más változások a társasági adóban

Mi minősül „nem jelentős összegű hibának”? Hogyan változik a telephely fogalma. Néhány fontos változás a társasági adóban.

Egyszerűsítés és könnyítés az adózók szemszögéből a nem jelentős összegű hiba kezelésének megváltozása. A társasági adóról szóló törvény átveszi a számviteli törvény nem jelentős hiba fogalmát (a mérlegfőösszeg 2 százalékát meg nem haladó hiba, illetve az 1 millió forint alatti hiba, amennyiben a mérlegfőösszeg 2 százaléka 1 millió forintnál kisebb). Ilyen hiba esetén akkor, ha annak hatása adóalap-csökkentő lenne, a 8. § 8. bekezdése alapján az adózó választhatja, hogy a tárgyévi adóbevallásában rendezi a különbözetet (ahogyan azt számvitelileg is teszi) és nem önellenőriz vissza a hiba évére. Minderől részletes előadást hallhattak nemrégiben a HVG–Nexon Adó Konferencia résztvevői.

Az önellenőrzés csak akkor alkalmazható, ha a tárgyévi adóalap nagyobb, mint a nem jelentős összegű hiba (azaz nem lehet mínuszba az adóalap). Ennek az adóalapot módosító tételnek a „testvére” az adóalap-csökkentő tételek között (7. § u) változatlan maradt, tehát olyan önellenőrzések esetén, amikor a hiba eredményeként az adóalap növekedne, továbbra is önellenőrizni kell.

Pintér Gabriella, LeitnerLeitner

<http://ajanlo.adozone.hu/nemjelentossosszegu>

Egyéni vállalkozó? Így csökkentheti adóalapját!

Az év vége közeledtével az egyéni vállalkozóknak is meg kell vizsgálniuk, milyen teendőket kell – illetve az adókimelés érdekében érdemes – elvégezniük.

Minden vállalkozó tudja, hogy december 31-ei fordulónappal számba kell venniük a ►

vállalkozás vagyonát – ez természetesen az egyéni vállalkozókra is vonatkozik –, meg kell határozniuk a készleteik értékét.

A leltározás nem csupán kötelező feladat, hanem indok és főként lehetőség arra, hogy még a leltár összeállítása előtt átgondolja a vállalkozó, porosodik-e a raktárban felesleges, nem működő eszköz, eladhatatlan áru.

Amennyiben a válasz igen, úgy azokat le kell selejtezni.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény nem csupán az adókötelezettséggel kapcsolatos előírásokat rögzíti az egyéni vállalkozók számára, de a leltározás és a selejtezés szabályait is.

Sinka Júlia

<http://ajanlo.adozona.hu/selejtezes>

Illetékügyek: amikor a NAV visszaadja a pénzt

Jövő év január 1-jétől rögzíti az illetéktörvény, hogy vissza kell-e utalnia az állami adóhatásnak a vagyonszerző számára a megfizetett többletilletéket, ha az idén január 1-jétől hatályos szabályok alkalmazását előíró átmeneti rendelkezés miatt a vagyonszerző több illetéket fizetett, mint amennyit a 2012. évi illetékszabályok szerint kellett volna és az illetékkötelezettsége 2013. január 1-jét megelőzően keletkezett. Ilyen eset lehet egyebek között, ha az örökhagyó korábban hunyt el vagy az ajándékozási szerződést korábban kötötték, de később jelentették be illetékkiszabásra. A még folyamatban lévő ügyeket az adóhatásnak saját hatáskörben kell a vagyonszerző számára kedvezően elbírálnia.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvény 2013. január 1-jétől – egyebek között – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt (Itv.) is átfogóan módosította. Az illetéktrendszer egyszerűsítésére irányuló, markáns változások tetten érhetők – többek között – mind az ingyenes, mind a visszatérő vagyonszerzésekkel alkalmazható illetékkulcsok számának csökkentésénél, illetve egyes mentességi rendelkezések hatályon kívül helyezésénél, módosításánál is.

A módosításokhoz kapcsolt átmeneti rendelkezés alkalmazhatóvá tette a 2013. január 1-jétől hatályos szabályváltozásokat mindazon illetékügyekben, amelyeket ezen időpontot követően mutatnak be illetéki szabásra vagy ezen időpont után, más módon jutnak az állami adóhatóság tudomására.

Habár az esetek többségében a 2013. január 1-jétől hatályos illetékszabályok a fizetésre kötelezettek számára kedvező változást eredményeztek, néhány esetben hátrányosan érintették a vagyonszerzőket. A cikk az utóbbi esetek miatt megalkotott átmeneti rendelkezéseket [Itv. 99/F. § (1), (1a), (4)], azok gyakorlati jelentőségét mutatja be két példa segítségével.

Adózána

<http://ajanlo.adozona.hu/illetekvissza>

Így változnak a társasági adó szabályai

Hogyan változik 2014-ben a K+F költségek elszámolása, miként alakul a látványcsapatsport, a filmalkotások és az előadó-művészeti szervezetek támogatásának szabályozása? Összefoglaltuk a tudnivalókat a HVG–Nexon Adóváltozások 2014 konferenciájának egyik előadásának alapján.

A 2013. évi CC. törvény, azaz az adócsomag több ponton módosítja a társasági adótörvényt is. A változtatások többsége előnyös az adózók számára. Egyes „túl jól sikerült” kedvezményeket azonban (a látvány-csapatsportokkal kapcsolatban már 2013-ban, a filmalkotások és előadó-művészeti szervezetek támogatásának kedvezményével kapcsolatban pedig 2014-től) megnyirbáltak. Cikkünkben a népszerűbb kedvezményeket és adóalap-csökkentő tételeket mutatjuk be.

K+F tevékenységek közvetlen költsége összegében érvényesíthető csökkentő tétel alkalmazása esetén az új előírások szerint lehetőség van a fel nem használt összeg átadására kapcsolt vállalkozások között (azok részére, akik vállalkozási és bevételszerző tevékenységéhez a K+F tevékenység kapcsolódik). Tehát az átadó félnek jogosultnak kell lennie a kedvezményre és a fogadó félnek is meg kell felelnie a jogosultság feltételeinek. Ebből adódóan ez az előírás csak két belföldi adókötelezettséggel rendelkező adóalany között alkalmazható. A kedvezmény érvényesítésének feltétele, hogy a költség átadója nyilatkozzon a költség összegéről és az átadott részről. A költségeket akár több kapcsolt vállalat részére is átadhatja, de maximum összesen az általa érvényesíthető összeg erejéig (tehát nem multiplikálható a kedvezmény). A nyilatkozatban foglaltak teljesüléséért az átadó és az átvevő egyetemlegesen felel. A nyilatkozatban szereplő adatokról mindkét félnek adatot kell szolgáltatnia a bevallásában.

Pintér Gabriella, LeitnerLeitner

<http://ajanlo.adozona.hu/tarsasagiado2014>

Gyed-extra: itt vannak a részletek

Újabb kísérletet tesz a kormány arra, hogy állami ösztönzőkkel növelje a gyermekvállalási kedvet. Az intézkedések várható hatása egyelőre megbecsülhetetlen, mindenesetre jelentősen bővülnek a kisgyermekesek által igénybe vehető állami ellátási lehetőségek.

A T/13049. számú törvényjavaslat az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról címet viseli. Ebből kitűnik, hogy komplex csomagról van szó, amely a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényt (Ebtv.), illetve a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (Cst.) tervezett módosítása révén mind a biztosításhoz kötött pénzbeli ellátások, mind az alanyi jogon járó családtámogatási ellátások szabályait érinti.

Ezeket túlmenően több adótörvény módosításával (melyek közül a szociális hozzájárulási adóról szóló 2011. évi CLVI. törvényt, illetve a szakképzési hozzájárulásról szóló 2011. CLV. törvényt érdemes megemlíteni) bővülnek a kisgyermekes szülőket foglalkoztató munkáltatók számára a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezmények.

Széles Imre

<http://ajanlo.adozona.hu/gyedextra>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Megbízási szerződés

Szabadúszó programozóként dolgozhatok adószám nélkül egyszerű magánszemélyként, vállalkozás nélkül munkanélküliként? Ha igen, hogyan? Tudnának küldeni megbízási szerződésre egy mintát? A bevétel után hogyan kell adózni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Kedves Kérdező!

A rövid válasz az, hogy igen, dolgozhat adószám nélkül is!

Lássuk a részleteket!

A vállalkozási tevékenységet nem folytató magánszemély, ha nem végez általános forgalmi adó-köteles tevékenységet (azaz nem alanya az áfa-törvénynek) adószám nélkül, adóazonosító jel birtokában is teljesítheti adókötelezettségét (adózás rendjéről szóló tv. 16. §, 20. §).

Az áfa-törvény alapján az a magánszemély minősül adóalannak, aki saját nevé-

ben rendszeres és/vagy üzletszerű bevételek szerző tevékenységet végez.

Nem minősül gazdasági tevékenységnek, és így nem keletkeztet áfaalanyiságot a munkaviszonyban vagy olyan munkavégzésre irányuló jogviszonyban (például megbízási jogviszonyban) végzett tevékenység, amely a megbízó felelősségével alá- és fölürendeltségi helyzetet jelent a teljesítés feltételeiben és díjazásában.

A megbízási szerződés feltételeiről a polgári törvénykönyv (474–483. §) rendelkezik.

A megbízási szerződés alapján a megbízott köteles a rábízott ügyet ellátni, a megbízást a megbízó utasításai szerint és érdekének megfelelően kell teljesíteni. (A megbízás gyakorisága a felek megállapodásán múlik, nincsen korlátozva, azaz egy évben egy társaság ugyanazzal a személlyel többször köthet megbízási szerződést.)

A megbízási szerződés díjának megállapítása a felek megállapodásán alapul, mértéke azonban a megbízott biztosítási (járadékfizetési) kötelezettsége szempontjából bír jelentőséggel.

Fontos továbbá a díjazásból számított adóköteles jövedelem, az adóalap fogalma is.

Az szja-törvény alapján önálló tevékenységnek minősül minden olyan megbízási szerződés alapján végzett tevékenység, amely nem minősül nem önálló munkának (ez utóbbi kategóriába tartozik például az egyéni vállalkozó által foglalkoztatott segítő családtag, vagy a társas vállalkozás ügyvezetését megbízás alapján ellátó személy).

Az önálló tevékenységre vonatkozóan – így az Ön esetében is – az szja-törvény megengedi a tevékenységgel összefüggő költségek elszámolását.

Ez történhet úgynevezett tételes költségelszámolással, azaz számlákkal, egyéb bizonylatokkal (például útnyilvánartás) igazolt módon, vagy ezek nélkül, a bevétel 10 százalékának megfelelő általánnyelvezetével.

(Fontos, hogy amennyiben a saját vagy házasrésztulajdonában álló személygépkocsi használatához kapcsolódóan költséget számol el, úgy cégautóadót is fizetnie kell, így megfontolandó, érdemes-e ezt a költségfajtát elszámolnia.)

A nem egyéni vállalkozó magánszemélyek önálló tevékenységéhez kapcsolódó költségek tételes elszámolásáról (a költségek köréről és mértékéről) az szja-törvény 3. számú melléklete ad részletes tájékoztatást.

Társadalombiztosítási szempontból (tbj) nem áll fenn a biztosítási jogviszony, ha a megbízásból származó tárgyhavi járadék alapot képező jövedelem (ez az szja-törvény szerinti, a fenti módszerek valamelyikével számított adóalapot jelent) nem éri el a tárgyhónapot meg-

előző hónap első napján érvényes minimálbér havi összegének 30 százalékát, illetve naptári napokra annak harmincad részét. Ez 2013-ban havi 29 400 forint, illetve napi 980 forint adóalapot jelent, azaz 10 százalékos költségátalány választásakor havi 32 667 forint díjazást.

Amennyiben ezt az összeget nem lépi túl a díjazás, úgy a biztosítási kötelezettség nem áll fenn.

A kifizető (megbízó) Öntől adóelőleget von le, őt pedig 27 százalékos szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás (ez 1,5 százalék) terheli.

A vázoltaknál magasabb díjazás, illetve adóalap esetében a biztosítási kötelezettség megállapítható, és Önt – az adóelőlegén túl – egészségbiztosítási- és nyugdíjbiztosítási járuléka (mindösszesen 17 százalék) is terheli, míg a kifizető ebben az esetben is 27 százalékos szociális hozzájárulási adót és szakképzési hozzájárulást köteles fizetni.

(A kérdésében megadott e-mail címére kérésére küldtem egy megbízási szerződés mintát.)

Az Ön tevékenysége esetében célszerű a megbízóval úgynevezett felhasználói szerződést kötni. Ennek jogi kereteit a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (42–55. §) tartalmazza.

Lényeges, hogy ilyen szerződés esetén a felek szabadon dönthetnek arról, hogy a műért (így például az Ön által írt szoftver) fizetett összegből mekkora részt képvisel a felhasználói jogért, illetve az elvégzett munkáért fizetett rész. Társadalombiztosítási szempontból ugyanis csak ez utóbbinak van jelentősége: a megbízási díj kapcsán bemutatottak szerint merül fel a járadékfizetési kötelezettség. A díjazás – azaz a felhasználói jogért fizetett összeg is – adóköteles, az adóalap számításakor a kapcsolódó költségeket (tételesen vagy általánnyelvezetével) figyelembe lehet venni.

Sinka Júlia

Földbérleti díj adója

2010-től rendelkezem 5 évre kötött földbérleti szerződéssel, de 2013. 12. 11-én közös megegyezéssel felbontjuk, majd 2013. 12. 12-én ugyanazzal a bérbevevővel kötünk egy 10 éves földhaszonbérleti szerződést. Kell-e forrásadót fizetnem? Ugyanaz a terület, ugyanaz a bérbeadó és a bérbevevő is. És ha ugyanazon a napon bontjuk fel és kötjük meg az új szerződést, akkor mi a helyzet?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A termőföld haszonbérbeadásából származó bevétel akkor adómentes, ha a határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a

haszonbérlet időtartama az öt évet (az adómentesség feltételül szabott időtartamot) eléri. Ha a mentesség alapjául szolgáló szerződés az adómentesség feltételül szabott időtartamon belül bármely okból (ide nem értve a szerződő feleken kívül álló okot, valamint a haszonbérleti szerződés azonnali hatályú felmondását) megszűnik,

■ a magánszemély köteles a korábban meg nem fizetett adót késedelmi pótlékkal növelt összegben a szerződés megszűnése évnek kötelezettségeként megállapítani, bevallani és megfizetni, azzal, hogy

■ a termőföld bérbeadásából származó bevétel egésze külön adózó jövedelem, amelynek bevallására és a jövedelmet terhelő adó megfizetésére vonatkozó szabályokat az adózás rendjéről szóló törvény [176. § (4)-(9) bekezdés] határozza meg.

Falusi vendégasztal

Őstermelő vagyok, falusi szállásadással foglalkozom. Szeretném falusi vendégasztallal bővíteni. Kell-e működési engedélyt kiváltani? Abban az esetben, ha nem üzleti célú lenne, mi a helyzet?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Feltételezem, hogy Ön ismeri a falusi szálláshely-szolgáltatásból származó jövedelemre vonatkozó adószabályokat, így azt is, hogy erre a tevékenységre az őstermelőket érintő előírásokat nem lehet alkalmazni és csak adószám birtokában folytatható.

Ugyanakkor az szja-törvény 6. számú mellékletének II./C. 3. pontja szerint a kistermelői élelmiszertermelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet alapján a falusi vendégasztal üzemeltetése (falusias, tanyasias vagy vidéki környezetben a házi élelmiszerekhez és gasztronómiai hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása, és az elkészített élelmiszerek kis mennyiségben történő felkínálása helyben fogyasztásra a gazdaság helyén) őstermelői tevékenységnek minősül. Tehát Ön a falusi vendégasztal üzemeltetési tevékenységét a szálláshely-szolgáltatási tevékenység mellett (adózási szempontból attól függetlenül) végezheti őstermelőként. Ebben az esetben a falusi vendégasztal üzemeltetéséből származó bevételeit a szállásadásból származó bevételeitől elkülönítve, őstermelői bevételként veheti figyelembe. Ennek abból a szempontból van jelentősége, hogy a mezőgazdasági őstermelőnek (ideértve az általánnyelvezést alkalmazó mezőgazdasági kistermelőt is), ha az e tevékenységből származó bevétele az évi 600 ezer forintot nem haladja meg, akkor ezen bevételeiből jövedel-

met nem kell figyelembe vennie (ha meghaladja, akkor ezt a bevételt is beszámítva kell a jövedelmét meghatározni) [szja-törvény 23. §]. Emellett a kistermelőt megilleti az őstermelői adókedvezmény, a kistermelői költség-hányad, és 4 millió forint éves bevétel – ha rendelkezik legalább a bevétel 20 százalékát kitevő összegben a tevékenységével összefüggésben felmerült, költségként elismert kiadás igazolására a nevére kiállított számlákkal – úgynevezett nemleges bevallási nyilatkozatot tehet arról, hogy az adóévben nem volt a mezőgazdasági kistermelésből jövedelme. Vagyis ilyen esetben gyakorlatilag nem kell adót fizetni. Az értékhátár természetesen nem csak a vendégasztal üzemeltetésből, hanem valamennyi őstermelői tevékenységből (például piaci árusításból) származó bevételre is vonatkozik.

A vendégasztal üzemeltetéssel kapcsolatos további tudnivalókról az említett FVM rendeletből tájékozódhat. A rendelet a kismennyiségű termékek meghatározása mellett számos hatósági – elsősorban közegészségügyi szempontból fontos –, bejelentési kötelezettséggel is járó előírást tartalmaz, amelyek betartása természetesen előfeltétele annak, hogy Ön (ideérve a háztartásában élő személyeket, valamint a házastársát, bejegyzett élettársi kapcsolatban élő élettársát, nagykorú gyermekét, testvérét, szülőjét, nagyszülőjét, akik szintén végezhetik a rendelet szerinti tevékenységet) megfeleljen a kedvező adózási rendelkezéseknek.

Surányi Imréné

Közösségi adószámmal rendelkező partner

Árut szeretne vásárolni cégünkél 3800 euró értékben készpénzben. Milyen okmányokat kell tőle elkérni ahhoz, hogy a számlát áfamentesen kiállítsuk? (A céget leinformáltuk, van közösségi adószáma, de mi a biztosíték arra, hogy az ügyfél, aki átveszi az árut, annak a cégnek a megbízottja, akinek a számlát kiállítjuk?)

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Tisztelt Kérdező!

A közösségi adólevonási joggal járó adómentes termékértékesítés feltétele, hogy a termékértékesítés teljesítési helye a Magyar Köztársaság területén kívül essen, ott legyen

olyan adófizetésre kötelezett, aki a hatályos szabályok szerint az adót meg tudja fizetni, illetve erre a teljesítési helyre a termék megérkezzen, oda elszállításra, elfuvarozásra kerüljön. Ennek igazolása, dokumentálása, bizonylatolása a termékértékesítő feladata, melyet az alábbi lenti linken tett adóhatósági tájékoztató is tartalmaz. Célország szerinti adózási alapelv.

Felhívom figyelmét, hogy amennyiben nem Ön szállítja vagy szállíttatja ki a terméket, akkor más kezébe helyezi a kiszállítás igazolását, így esetleg nem tudja minden kétséget kizáró módon igazolni a fenti alapfeltételeket – azaz nem vagy csak nagy kockázat vállalásával számlázhat adómentesen. Kérdésében foglaltakra azt szoktam válaszolni, hogy ez az üzleti célú ellenőrzés és bizonylatolás vállalkozás által kialakított módszer, rendszere, amely egyben a számlázással szemben támasztott 45/2010 EU-iránnyal egyik feltételrendszere is. A számla eredetilegességének feltételét az áfatörvény 168/A § 2. bekezdése tartalmazza, amelynek értelmében az áfatörvény 168/A § 1. bekezdésében meghatározott követelményeknek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési kapcsolatot biztosít. Az eredet hitelességére és az adattartalom sértetlenségére vonatkozó feltételt a számlakibocsátónak és a számlabefogadónak is teljesítenie kell, mely feltételek fennállását a felek adott esetben egymástól függetlenül is biztosíthatják.

http://www.nav.gov.hu/nav/ado/afa080101_hatalyos/kozossegen_beluli_adomentes_ertekezes.html

Tisztelettel: **Juhász Tibor**
okleveles nemzetközi adószakértő

Helyesbítő számla – áfateljesítés időpontja és árfolyam

Korábban beérkezett számlát a partner-cég részére visszaküldtünk, mert olyan tételt is számlázott, ami nem a társaságunkat terheli. Partnercég a számlát pár hónap múlva visszaküldte és egy helyesbítő (jóváíró) számlát állított ki mellé – ami a számlán belüli rossz tételt úgymond sztorozza, csak arra vonatkozik, csak arról szól. Az eredeti és a helyesbítő számla együtt értelmezendő, mindkettő le lesz

könyvelve. Időszaki elszámolásról van szó, a teljesítés időpontja a számla esedékessége. Mi ilyen esetben a teljesítés időpontja? Az eredeti számláé, ami korábbi időpontra esik, és így önrevízióznunk kell (mivel a visszaküldés miatt abban a hónapban nem került be a bevallásba) vagy a helyesbítő számláé, mert azzal együtt könyveljük? Külföldi számláról lévén szó, milyen árfolyamot kell helyesen használni az átváltásra? (A számlakiállítás dátuma határozza meg az árfolyamszámításnál használt időpontot.) Az eredeti számla kiállításának a dátumát vagy mindkét – tehát az eredeti és a helyesbítő – esetében is a sajátjukat?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Tisztelt Kérdező!

A fentiek szerinti kérdésre hivatkozással az alábbiakról tájékoztatom. Felhívom szíves figyelmét, hogy a kérdésben szereplő problémára csak a tényállás teljeskörű ismerete mellett adható egzakt válasz.

Abban az esetben, ha devizában kiállított számla korrekciójára van szükség, akkor a korrekció során alkalmazott árfolyam fő szabályként az eredeti teljesítésnél használt árfolyam (kivéve, ha a korrekcióra nem hibás árfolyam miatt kerül sor, mivel ilyenkor a korrekció során azt az árfolyamot kell használni, amely az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXCVII. törvény, azaz az áfatörvény 80. § 1. bekezdése szerint az adott ügylet kapcsán alkalmazandó). A korrekció ugyanis arra irányul, hogy olyan módon javítsa, korrigálja a teljesítés adatait, mintha eredetileg is a már helyes adatokkal történt volna a számlázás.

Amennyiben tehát az áfatörvény 58. §-a szerinti teljesítésről kiállított devizás számlát kell javítani, módosítani, akkor a módosítás során is az eredeti számla kiállításának napján érvényes árfolyamot kell használni, mivel a korrekció – fő szabályként – nem eredményez új adóztatható tényállást, így új teljesítést és teljesítési időpontot sem, ezért a módosítást az eredeti teljesítésre tekintettel, annak megfelelő adataival kell elvégezni (ugyanakkor elképzelhető, hogy a felek megállapodásukban esetlegesen a helyes adattartalmú számlához kötötték a fizetési határidőt és ezáltal a teljesítést, amely kivételes esetben az új, módosító számlában feltüntetett fizetési határidő lehet a teljesítés időpontja is).

Tisztelettel: **dr. Verbai Tamás**

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető